842/10

Den 19. april 2010 blev i sag nr. 75.400:

xxxxxx xxxxxxx
xxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxx

mod

Codan Forsikring A/S
Gl. Kongevej 60
1790 København V

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har ulykkesforsikring i Codan Forsikring A/S, klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning for et anmeldt ulykkestilfælde.

Selskabet har ved sin advokat afvist at udbetale godtgørelse for varigt mén under henvisning til, at selskabet nærer ringe tillid til oplysningen om, at der skulle være indtrådt en hændelse i form af et ulykkestilfælde, og at det er selskabets opfattelse, at der ikke ved en eventuel hændelse er påført klageren blot antydningen af de svære gener/smerter, som han hævder at lide af som følge af hændelsen. Det er således selskabets opfattelse, at klageren ikke har sandsynliggjort, at han ved et dækningsberettigende ulykkestilfælde er blevet påført et varigt mén på 5 % eller mere.

Klageren har desuden indgivet klage over Alm. Brand Forsikring A/S, hvori han ligeledes har tegnet ulykkesforsikring. Denne klage, som også vedrører selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning for den anmeldte hændelse, behandles af nævnet under sagsnummer 75.399. Alm. Brand Forsikring A/S og Codan Forsikring A/S repræsenteres af samme advokat. Advokaten har på selskabernes vegne afgivet fælles svar til nævnet.

2. 75.400

Ulykkesforsikringen i det indklagede selskab trådte i kraft den 1/9 2007. Forsikringssummen er 3 mio. kr.

Ved skadeanmeldelse af 14/11 2007 anmeldte klageren (født 1973) til selskabet, at han i forbindelse med udførelsen af sit arbejde var forulykket i en bil den 21/9 2007, og at han herved havde pådraget sig personskade.

Ved skrivelse af 4/12 2007 anerkendte selskabet hændelsen som et dækningsberettigende ulykkestilfælde. Samtidig hermed oplyste selskabet bl.a., at der ikke ville blive udbetalt erstatning for eventuelle forudbestående lidelser.

Efter nærmere undersøgelser afviste selskabet at yde forsikringsdækning, hvilket selskabets advokat meddelte klagerens advokat ved skrivelse af 14/10 2008.

Parternes advokater har fremlagt diverse sagsakter, hvoraf nogle gengives nedenfor.

Af journaludskrift fra hospitalet, ortopædkirurgisk afdeling, fremgår bl.a.:

"21.09.2007
INDLÆGGELSE

/obs. efter trafikuheld
dz041/

Indbringes som traume-pt. efter at være forsædepassager i bil der forulykker og ruller rundt. Vågen og klar ved ankomsten. Klager over smerter i specielt venstre arm. Ilter pænt og ingen problemer med vejrtrækningen. Endvidere smerter i nakke og lænd.

OBJEKTIVT
GCS 14. Pupiller runde og egale, reagerer naturligt for lys. Frie øjenbevægelser.
Kranie: ingen ossøs ømhed, normalt sammenbid.
Columna cervicalis: ej stiv hal krave, men smerter ved palpation. Ligger på spine-board. Thorax stabilt og uømt.
Abdomen: fladt, blødt og indolent.
Bækken stabilt og uømt.
Underekstr.: bevæges frit, ingen fraktursuspicio. Højre overekstr. ligeledes fri bevægelighed, ingen smerter.
Venstre der er ømhed af proksimale humerus. Normal neurologi og gode perifere pulse.
Der lægges i.v. adgang. Pt. rulles som træstamme. Columna palperes. Der er ømhed af lumbalcolumna.
Ultralydsskanning af maven viser normale forhold. Køres til traume-skanning samt skanning af columna cervicalis og lumbalis.

3. 75.400

…
21.09.2007
Patienten har været i akut traumeskanner, og der er ikke fundet skader på hverken cerebrum, cervikale columna eller columna thoracolumbalis. Ej heller tegn til skader på abdomen. Der er således tale om en fuldstændig normal CT-undersøgelse.
Da patienten stadig har nogen smerter svarende til venstre skulder samt proksimale humerus, laves der

rp henvisning til røntgen af venstre skulder samt venstre humerus

Patienten føres til afd. mhp. commotioregime samt smertebehandling og mobilisering. Desuden synes jeg at der skal bestilles et neurologisk tilsyn til patienten på afd., da årsagen til trafikuheldet er et blackout fra patientens side. Dette har han oplevet før. Der er således god indikation for ligesom at eksplorere lidt nærmere i dette. Til alm. smertedækning og commotioregime

rp Pamol p.n., max. 1 g x 4

…

21.09.2007
Normal traumescanning, ingen fraktur, ingen fraktur, ingen luksationer, den stive halskrav er seponeret.
Pt. har oplyst, at han ikke var forsædepassager, men fører af bilen og forulykkede, da det pludselig sortnede for øjnene af ham, kan så ikke huske mere, har haft lign. tilfælde flere gange.

rp . ekg

…
23.09.2007
MEDICINSK TILSYN

Pt. er murerarbejdsmand, fuldstændig rask i dagligdagen fraset tendens til arbejdsbetingede rygsmerter.
Er aktuelt indlagt på ortopædkirurgisk afdeling efter trafikuheld. Årsagen til trafikuheldet var, at pt. (der var fører af bilen) oplevede en pludselig, uvarslet synkope, hvorunder han kørte galt. Pt. fortæller iøvrigt, at han 1 gang tidligere, for ca. 1 år siden, har haft et lignende tilfælde. Der har ikke været sikre kramper. Pt. er væk i få sekunder, vågner herefter spontant op uden klager af nogen art.

OBJEKTIVT
Pt. er noget smertepåvirket p.g.a. whiplash læsion efter trafikuheldet.
St.p. et c.: i.a.

Der er taget ekg, som viser sinusrytme uden infarktsuspicio. Der har ikke været set arrhytmier."

I rapport af 6/5 2008 fra DanCrash ApS konkluderes følgende:

"Der er ikke ved de foretagne rekonstruktioner mulighed for at en passager bliver smidt ud af bilen, idet der ikke er hastighedsændringer der kan initiere dette uden at personen efterfølgende klemmes mellem bil og mark.
Whiplash diagnosen skal stilles af lægefaglige personer, men de normalt antagede forudsætninger for, at whiplash kan opstå, er ikke til stede i de viste rekonstruktioner. Hastighedsændringer ud fra skade samt aflæst ved rekonstruktion er i området 5 - 10 km/t. Ska-

derne på bilens front vil teoretisk kunne opstå idet marken rammes, men er mere typisk for skade sket ved påkørsel af en genstand med vertikal orientering."

I neurokirurgisk speciallægeerklæring af 18/7 2008 hedder det bl.a.:

"**KONKLUSION:**
Ved ulykkestilfældet den 21-09-2007 fik [klageren], således som ulykkestilfældet er beskrevet, en forvridning i columna cervicalis i form af en sandsynlig kraftig hyperfleksion.
Bilen som han førte forulykkede ned ad en 4 m lang skrænt. [Klageren] var fastspændt i sikkerhedssele, og da bilen blev bremset for enden af skrænten, blev han sandsynligvis kastet fremad i sikkerhedsselen.

[Klageren] havde nakkesmerter og hovedpine straks i forbindelse med ulykkestilfældet. Han blev indbragt til skadestuen ved … Centralsygehus, hvor man foretog en traume CT-skanning. Jeg har gennemset skanning af columna cervicalis og cerebrum og disse viser normale forhold.
[Klageren] var indlagt i fire dage, og ved udskrivelsen havde han også fået lændesmerter.

På trods af fysioterapi og en meget intensiv medicinsk smertebehandling har [klageren] nu konstante, kroniske smerter i nakken med ledsagende hovedpine. Der er periodiske belastningsprovokerede lændesmerter.
[Klageren] har nedsat hukommelse.
Der er sovende fornemmelser i venstre underarm og alle fingrene på venstre hånd.

Ved objektiv undersøgelse er der fundet ømhed i nakkemuskulaturen og især svarende til processus spinosi i columna cervicalis og af nakkefæsterne. Der er nedsat bevægelighed i columna cervicalis. Der også nedsat følesans i venstre underarm og hånd, hvilket skønnes at være en uspecifik følge af smerterne i nakken, idet følenedsættelsen ikke følger noget kendt neurofysiologisk mønster.

Nakkesmerterne er efter mit skøn en direkte følge af ovennævnte hyperfleksionstraume. Hovedpinen er en typisk spændingshovedpine.
De kognitive symptomer er uspecifikke følger til de kroniske nakkesmerter og hovedpinen. Der er ikke noget, der tyder på at, at [klageren] har fået en hjerneskade.
Lændesmerterne skyldes sandsynligvis et indirekte traume i columna lumbalis i forbindelse med. ulykkestilfældet.

Tilstanden har været nogenlunde uændret siden kort efter ulykkestilfældet og må anses for at være stationær. På meget langt sigt ser man dog ofte en spontan bedring i en sådan kronisk smertetilstand, men sandsynligvis vil der, selv i bedste fald, vedblive at være belastningsprovokerede nakkesmerter med ledsagende spændingshovedpine og belastningsprovokerede lændesmerter.

Det er således efter mit skøn usandsynligt, at [klageren] igen kommer til at varetage et arbejde som murer.

Der er ikke grund til yderligere undersøgelser, idet disse næppe vil kunne vise nogle forandringer der kan give grundlag for en specifik behandling.
Manuelle behandlinger i form af fysioterapi, kiropraktorbehandling o.l. har sjældent nogen helbredende effekt på sådanne kroniske nakkesmerter, men de kan have en lindrende, forbigående effekt."

5. 75.400

I neurokirurgisk speciallægeerklæring af 4/8 2008 hedder det bl.a.:

"**RESUMÉ**

…

Objektivt findes skadelidte med særlig smerteadfærd, appel og funktionel fremtræden i forbindelse med den fysiske undersøgelse. Der findes svært indskrænket bevægelighed af columna cervicalis samt ændret sensibilitet i venstre OE.

KONKLUSION

Skadelidte har med baggrund i ulykkestilfældet pådraget sig direkte distorsion af columna cervicalis og i mindre grad en mindre kontusion mod columna lumbalis.

Derudover synes de anamnestiske oplysninger at støtte antagelse om udvikling af post commotionelle gener i form af hovedpine og lettere koncentrationsbesvær."

Af Arbejdsskadestyrelsens afgørelse af 5/8 2008 fremgår bl.a.:

"**Anerkendelse**

Afgørelse

Vi har anerkendt den anmeldte ulykke som en arbejdsskade efter arbejdsskadeloven. (Lov om arbejdsskadesikring § 6, stk. 1)

Begrundelse

Du har under dit arbejde som murer været udsat for en ulykke. Vi vurderer, at skaden i form af piskesmældslæsion er forårsaget af, at du besvimede og kørte galt.

Varigt mén

Afgørelse

Vi vurderer, at dit mén efter arbejdsskaden er 12 procent. Det betyder, at du vil få udbetalt en godtgørelse for varigt mén på 83.880 kroner. (Lov om arbejdsskadesikring § 18, stk. 1 og 2)

…

Begrundelse

Vi har fastsat dit varige mén efter et skøn, fordi skadens følger ikke er nævnt i vores vejledende méntabel.

Du har følger efter forvridning af nakken i form af konstante kroniske nakkesmerter og hovedpine, nedsat bevægelighed i nakken, periodiske belastningssmerter i lænderyg, nedsat hukommelse, tinnitus, irritabilitet, dårlig søvn og følenedsættelse i venstre underarm og hånd.

Vi har fastsat dit mén til skønsmæssigt 12 procent, idet vi har givet et tillæg på 2 procent for periodevise lændesmerter.

Efter tabellens punkt B.1.1.3 vurderes middelsvære, daglige nakkesmerter uden eller med let bevægeindskrænkning, eventuelt med udstrålende armsmerter, og eventuelt lettere somatiske, kognitive og affektive ledsagesymptomer, til 10 procent.

> Vi har sammenholdt med dette punkt i tabellen, da følgerne på en række områder ligner din skade."

Klagerens advokat har i klageskrivelse af 8/1 2009 til nævnet bl.a. anført:

> "Som det fremgår af de lægelige oplysninger samt i øvrigt Arbejdsskadestyrelsens afgørelse af d. 5. august 2008, har min klient pådraget sig svære helbredsmæssige gener efter ulykken d. 21. september 2007, men uagtet dette forhold har min klients ulykkesforsikringer ikke ville udbetale erstatning, herunder heller ikke udbetale nogen a conto beløb.
>
> Vedrørende min klients arbejdsmæssige situation efter ulykken kan det blot til orientering oplyses, at … Kommune d. 20. oktober 2008 har vurderet, at [klageren] er berettiget til fleksjob, og fleksjobbet er således bevilliget med virkning fra d. 1. november 2008 og i den forbindelse vedlægges kopi af ressourceprofil etc. fra kommunen.
>
> På baggrund af de udarbejdede speciallægeerklæringer og den tidligere trufne afgørelse i Arbejdsskadestyrelsens regi, er det min klients opfattelse, at der er dokumenteret så betydelige helbredsmæssige følger efter ulykken d. 21. september 2007, at det er min opfattelse, at min klient er berettiget til udbetaling af forsikringsydelser på de tegnede forsikringer og under alle omstændigheder i hvert [fald] er berettiget til udbetaling af a conto beløb, og på den baggrund skal jeg således anmode Nævnet om at tage stilling til, hvorvidt min klient er berettiget til udbetaling af forsikringsydelser fra de tegnede forsikringer."

Selskabet har ved sin advokat over for nævnet fastholdt afslaget på forsikringsdækning. Advokaten har udførligt redegjort for afgørelsen i skrivelse af 18/3 2009 til nævnet. I skrivelsen hedder det afslutningsvis:

> "Begge selskaber nærer ringe tillid til realiteten i, at der skulle være indtrådt en hændelse i form af et ulykkestilfælde den 21. september 2007.
>
> … Begge selskaber er tillige af den opfattelse, at der ikke ved en eventuel hændelse som anmeldt den 21. september 2007 er påført hverken klager eller dennes kompagnon blot antydningen af de svære gener/smerter, som begge hævder at lide af som en følge af hændelsen.
>
> Det er således begge selskabers opfattelse, at der - bl.a. med støtte i … speciallægeerklæring - er ganske tydeligt, at der er en meget betydelig grad af overdrivelse og 'appel' i klagers fremtræden og smertebillede.
>
> Som det også er angivet af klager, er Arbejdsskadestyrelsens fastsættelse af méngraden til 12 % anket af arbejdsskadeforsikringsselskabet (Alm. Brand) og ligger på nuværende tidspunkt til revurdering i Arbejdsskadestyrelsen."

Parternes advokater er efterfølgende fremkommet med yderligere bemærkninger i skrivelser af 5/6, 6/7 og 15/12 2009.

Vedlagt skrivelse af 8/1 2010 har klagerens advokat til nævnet fremsendt kopi af Arbejdsskadestyrelsens afgørelse af 21/12 2009. I følgebrevet oplyser advokaten, at afgørelsen er anket til Ankestyrelsen. Af den vedlagte afgørelse fra Arbejdsskadestyrelsen fremgår bl.a.:

"**Afgørelser og beslutninger**
Vi har genvurderet vores afgørelse om arbejdsskade.
Den anmeldte ulykke den 21. september 2007 er ikke omfattet af loven.
Det betyder, at du ikke har ret til erstatning eller andre ydelser efter loven.
…
Begrundelse
Vi vurderer, at der ikke er dokumentation for at du var udsat for en arbejdsulykke den 21. september 2007.

I din sag lægger vi afgørende vægt på, at de tekniske rapporter viser, at der var få skader på bilen og at der ikke var en stor hastighedsændring. Hastighedsændringen var ca. 5-7 km/timen. Dette er ikke væsentlig større hastighed end kroppen har når man sætter sig ned i en stol. Denne beskedne hastighedsændring var ikke egnet til at medføre en fysisk skade i nakke og skuldre.

Endelig lægger vi afgørende vægt på, at der ved de umiddelbare lægelige undersøgelser ikke blev fundet skader forenelig med en større hastighedsændring.

Det forhold at du var indlagt på sygehuset i flere dage vurderer vi ikke kan medføre en anden vurdering fordi journalerne fra sygehuset viser, at der var meget beskedne objektive fund og få subjektive klager.
At du i dag har mange gener, og inden hændelsen ikke havde lignende gener kan heller ikke medføre en anden vurdering, da det er vor vurdering at dine gener skyldes andre forhold.
Vi lægger ikke vægt på speciallægeerklæringerne fra … om mulig sammenhæng mellem hændelsen og dine gener. Dette skyldes, at lægerne har lagt et faktum til grund med hensyn til hændelsen som ikke er forenelig med de tekniske undersøgelser.

Vi vurderer, at de 2 sager fra Vestre Landsret, som din advokat henviser til, er konkrete afgørelser og ikke udtryk for en principiel vurdering af hvilken hastighedsændring som kan medføre en personskade. Der var tale om 2 sager som ikke umiddelbart er sammenlignelige med din sag blandt andet fordi der var tale om påkørsel bagfra hvilket medfører en anden kraftpåvirkning, samt at hastigheden i sagerne var vurderet til at være højere.

Vi har i vurderingen ikke tillagt betydning at der var tegnet andre forsikringer eller, som anført af Alm. Brand, at der måske var økonomiske problemer i selskabet.

Den anmeldte hændelse kan derfor ikke anerkendes som en arbejdsskade.

Vi finder ikke grundlag for at oplyse sagen yderligere. Vi har også vurderet, at det ikke er nødvendigt med indenretligt forhør af dig og andre vidner i sagen. Dette skyldes, at vi lægger afgørende vægt på sagens tekniske rapporter, samt at der er udførlige lægelige journaler fra tiden lige efter ulykken."

8. 75.400

Selskabets advokat har herefter i skrivelse af 18/1 2010 til nævnet anført, at selskabet fastholder, at klageren ikke har sandsynliggjort, at han ved hændelsen den 21/9 2007 skulle være blevet påført et varigt mén på 5 % eller mere.

Nævnet har fået forelagt de fotos, der er vedlagt sagen.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**Hvad forstås ved et ulykkestilfælde?**

2. Som ulykkestilfælde betragtes:
- en pludselig hændelse
- der forårsager personskade

Årsagssammenhæng:
For at opnå dækning skal der være årsagssammenhæng mellem ulykkestilfældet og skaden. Ved vurderingen bliver der bl.a. lagt vægt på, om hændelsen er egnet til at forårsage personskade. Det vil sige, om hændelsen i sig selv er nok til at forårsage/forklare skaden."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af parternes indlæg og de fremlagte bilag finder nævnet det ikke sandsynliggjort, at hændelsen den 21/9 2007 har medført et varigt mén på mindst 5 %. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning som sket. Dette udelukker dog ikke, at en nærmere bevisførelse vedrørende uheldet og dets følger kan føre til et andet resultat.

Med dette forbehold

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

J. Hermann